

CHECKLISTA FÖR DIG SOM SKA LÄRA UT TAI TILL VUXNA

med Navina Irrigeringsystem

Navina™

Förord

Transanal irrigering (TAI) är en etablerad terapi men vi vet att det fortfarande finns frågor och viss osäkerhet vid introduktion av TAI. Vi vill öka medvetenheten och kunskapen om TAI, så att de som skulle ha nytta av terapin ges möjlighet att prova. För vissa kan TAI vara vägen till förbättrad tarmfunktion.

Detta dokument ska bara ses som en guide. Vi vill dela med oss av de erfarenheter vi har från klinisk praxis, expertgrupper och inte minst vad som finns dokumenterat om TAI.

Bakgrund

Avföringsinkontinens och kronisk förstoppning är vanliga tillstånd och har en negativ inverkan på välbefinnandet.

Syftet med TAI är att lindra symtomen och återupprätta kontrollen över tarmfunktionen.¹ Studier om långsiktiga resultat av TAI visade att ungefär 60% av patienterna fortsätter behandlingen vid långtidsuppföljning.

Lyckandefrekvensen varierade i patientgrupper med följande symtom:²

- förstoppning 45%
- avföringsinkontinens 47%
- blandade symtom 59 %

Navina Irrigeringsystem är en användarvänlig lösning för högvolymsirrigering genom att vatten tillförs colon via en rektalkateter eller kona vilket stimulerar tarmrörelserna så avföringen förs ut ur kroppen.

När TAI jämfördes med konservativ behandling hade patienter som använde TAI³:

- Färre klagomål på förstoppning.
- Mindre avföringsinkontinens.
- Förbättrad livskvalitet vad gäller symtom.
- Minskad tidsåtgång för tarmrömning.

När TAI har etablerats ger det användaren kontroll över när och var tarmtömning sker.

TAI provas vanligtvis bara när andra konservativa behandlingar för tarmtömning inte har fungerat.

Innan du introducerar och lär ut TAI är det viktigt att förstå:

- Tarmens anatomi och fysiologi.
- Syftet med TAI och hur det fungerar.
- Indikationer för användning.
- Kontraindikationer och försiktighetsåtgärder för TAI.

Val av patient och regim

Sjukdomar/skador som kan orsaka avföringsinkontinens och kronisk förstoppning är t ex:

- **Neurogen tarmdysfunktion (NBD)**, t.ex. ryggmärgsskada, spina bifida, multipel skleros och Parkinsons sjukdom
- **Funktionell tarmdysfunktion**, t.ex. förstoppning och avföringsinkontinens
- **Bäckenbottendysfunktion**, t.ex. efter förlossning
- **Postkirurgiska situationer**, t.ex. LARS

TAI påbörjas efter klinisk bedömning baserad på individuella förutsättningar. Val av patient, praktisk upplärning under handledning och uppföljning är viktiga faktorer för att nå goda kliniska resultat och compliance av TAI⁴.

Läkaren ansvarar för bedömningen och för att se till att patienten uppfyller kriterierna för TAI och att inga kontraindikationer finns.

Det är också läkarens ansvar att utföra bedömningar enligt klinisk och lokal praxis.

Läkemedel vid start av TAI

Om patienten använder tarmreglerande läkemedel när TAI påbörjas:

- Fortsätt använda tarmreglerande läkemedel tills TAI fungerar väl.
- När behandlingen/rutinen är etablerad ska det bedömas om laxermedel ska minskas under uppföljning⁵.

Stoppande läkemedel t.ex. loperamid:

- Fortsätt ta stoppande läkemedel vid behov.
- När behandlingen/rutinen är etablerad ska det bedömas om en minskning av stoppande läkemedel krävs.

Om du har en patient med kronisk förstoppning kan ni rekommendera att ta ett microlax eller klyx för att säkerställa att rektum är tom vid första irrigeringen.

Checklista inför TAI

- ☐ Identifiera kontraindikationer för användning av TAI.

Använd INTE Navina Systems om något eller några av följande tillstånd förekommer:

- Känd anal eller kolorektal stenosis
- Aktiv inflammatorisk tarmsjukdom
- Akut divertikulit
- Kolorektal cancer
- Ischemisk kolit
- Genomgått anal eller kolorektal operation för mindre än tre månader sedan
- Genomgått endoskopisk polypektomi för mindre än 4 veckor sedan
- Graviditet

Den här listan är inte nödvändigtvis fullständig; du ska alltid även ta ställning till användarens individuella omständigheter.

- ☐ Förklara tarmens anatomi och funktion.
- ☐ Förklara terapin och hur den fungerar.
- ☐ Förklara de individuella fördelarna med TAI.
- ☐ Diskutera förväntningar och sätt ett realistiskt mål tillsammans med patienten:
Det tar ca 4-12 veckor för att utveckla en bra och individuell rutin
- ☐ Om det är möjligt: be patienten att fylla i utvärderingsinstrument t ex NBD score.

Lära ut

Ge både muntlig och skriftlig information om TAI

☐ **Genomgång av produkt och förklara varför den här produkten har valts**

- Navina Smart/Navina Classic
- Rektalkateter eller kona

Om en rektalkateter används ska du förklara syftet med ballongen, dvs. att den håller katetern på plats och skapar en tätning som förhindrar att vattnet läcker ut.

☐ **Visa Wellspects instruktionsfilmer samt lämna med skriftlig information om behandling och produkt.**

☐ **Visa produkten – bruksanvisningen måste alltid följas**

- Så här monterar du produkten
- Så här använder du vattenbehållaren
 - Kroppstempererat vatten, 36–38 °C
 - Fyll vattenbehållaren upp till den övre markeringen
- Så här aktiverar du den hydrofila ytan på rektalkatetern/konan
- Så här för du in katetern och pumpar upp ballongen

Ballongstorleken är mycket individuell.

*Om **Navina Smart** används, börjar du vanligtvis med storlek 2 (40,5 ± 5 mm) eller 3 (49 ± 5 mm).*

*Om **Navina Classic** används kan det vara bra att börja med att pumpa 2 gånger.*

***Obs!** Pumpa aldrig mer än 5 gånger när du använder en Navina Regular kateter och aldrig mer än 2 gånger när Navina Small kateter används.*

- **Vattentillförsel**

Vattenmängden som ska tillföras är individuell och ska alltid rekommenderas av sjukvårdspersonalen. Men det är vanligt att börja med 300–700 ml.

***Navina Smart:** Ett exempel är att börja med inställning 2 eller 3, där 2 motsvarar 200 ± 50 ml/min och 3 motsvarar 350 ± 50 ml/min.*

Mängden vatten som tillförs kan följas på Navina Smart-kontrollenheten. Vattenflödet stoppas alltid när knappen släpps, detta ger kontroll under proceduren.

***Navina Classic:** Hastigheten på vattentillförseln beror på hur snabbt du pumpar. Om du pumpar med full kapacitet med 5 till 10 sekunders mellanrum får du en flödeshastighet på cirka 300–500 ml/minut.*

Du kan kontrollera hur mycket vatten du tillför med hjälp av skalan på vattenbehållaren. Observera att du läser av vattenbehållaren när systemet är fyllt med vatten (slangar).

- Visa hur man tömmer ballongen
Dra inte ut katetern förrän ballongen är helt tömd på luft.
- Tömning. Hur lång tid det tar att tömma tarmen är individuellt och kan variera från dag till dag.

☐ Råd om TAI-frekvens

- Ge råd om att utföra TAI dagligen i början och sedan minska frekvensen till varannan dag när det är möjligt efter cirka 10–14 dagar.⁴

☐ Informera om Wellspects supportprogram

- En personlig kontakt tillhandahålls
- Stöd och råd vid behov

☐ Rekommendera patienten att använda en tarmdagbok eller Navina Smart App

- Gör det lättare att följa framstegen och hjälpa till att identifiera optimal funktion och resultat

☐ Om Navina Smart används: informera om Navina Smart-appen

Om det behövs: ladda ner Navina Smart-appen

☐ Informera om förskrivning och hur nya tillbehör beställs

☐ Dokumentera behandlingsstart i patientens journal enligt era vanliga rutiner

☐ Vid resa: använd kranvatten om det är drickbart annars använd vatten på flaska

Tips

Om möjligt rekommenderas att irrigeringen utförs 20–30 minuter efter måltid för att dra fördel av gastrokoliska reflexen.

- Om tarmen inte töms automatiskt kan patienten testa att slappna av. Vissa patienter, t.ex. de med neurogen tarmdysfunktion, kan behöva att använda bukmassage, öka buktrycket (genom att luta sig bakåt, framåt eller åt sidan) samt rektal stimulering med finger för att få till en tarmtömningsreflex.
- Se till att patienten sitter i en bekväm ställning på toaletten. Använd med fördel fotpall så patienten får en bra vinkel på tarmen så att bäckenbotten kan slappna av.

Uppföljning och compliance

Uppföljning betraktas som en väsentlig faktor för att uppnå ett optimalt resultat och compliance av TAI.⁴

Syftet med uppföljningsprocessen är att identifiera optimal funktion och resultat av irrigeringen. Om patienten rapporterar specifika problem eller symtom, eller om effekten är otillräcklig, kan du ge råd om hur behandlingen kan anpassas till patienten.

Förslag på uppföljningsfrekvens⁵

- 1–2 veckor efter att TAI har påbörjats, över telefon.
- 4 veckor efter att TAI har påbörjats, över telefon.
- 6–8 veckor efter att TAI har påbörjats, över telefon.
- 3 månader efter att TAI har påbörjats, över telefon (eller på mottagning om det föredras).

Vid uppföljningssamtal föreslår vi att du ställer följande frågor:

- ☐ Upplevelse överlag.
- ☐ Eventuella upplevda förändringar, både positiva och negativa, sedan föregående uppföljning.
- ☐ Om det uppstått läckage/förstoppning.
- ☐ Eventuella förändringar i medicinering sedan föregående uppföljning.
- ☐ Uppföljning av tarmdagbok, t.ex. Navina Smart App.
- ☐ Om något utvärderingsinstrument användes innan behandlingsstart be patienten göra om samma utvärdering igen.
- ☐ Uppföljning av hjälpmedel. Har patienten tillräckligt med Navina-tillbehör?

Om patienten är nöjd, ska ni fortsätta som tidigare. Om något problem eller symtom uppstår ska du följa rekommendationerna för varje problem eller symtom.

Felsökning⁴

Blödning

- Mindre blödningar kan förväntas, men mer omfattande eller regelbundna blödningar kräver ytterligare undersökning.
- Blödning med eller utan smärta kan vara tecken på tarmperforering*, som bör bedömas som potentiellt akut.

Smärta

- Om kramper, obehag eller smärta uppstår medan du tillför vattnet ska du göra ett uppehåll och sedan fortsätta i långsammare takt när obehaget har avtagit.
- Se till att vattnet är kroppstempererat 36–38 °C.
- Minska storleken på ballongen.
- Om smärtan är svår/ihållande ska du avbryta irrigeringen – möjlig tarmperforering* – bedöm det som akut.

Vattenläckage runt katetern/konan

- Kontrollera att katetern/konan är korrekt placerad.
- Se till att vattnet är kroppstempererat 36–38 °C.
- Öka storleken på ballongen.
- Tillför vattnet långsammare inledningsvis och öka gradvis.
- Kontrollera att det inte är fullt med avföring i rektum.

Irrigeringsvätskan kommer inte ut

- Kontrollera utrustningen.
- Upprepa irrigering.
- Se till att patienten är tillräckligt hydrerad.
- Undersök om patienten har hård avföring som är svår att få ut och behandla vid behov.

Ingén tarmtömning efter transanal irrigering

- Upprepa irrigeringen eller dela upp irrigeringen i två omgångar, 10–15 min mellan dem, med hälften av irrigeringsvätskan varje gång.
- Överväg användning av laxermedel.
- Kontrollera om patienten har förstoppning och behandla den.
- Se till att patienten är ordentligt hydrerad.
- Det kanske inte finns någon avföring om ett bra resultat uppnåddes vid senaste irrigeringen; om detta händer regelbundet kan man överväga att sänka irrigeringsfrekvensen.
- Om det inte förekommer avföring på flera dagar, kan man misstänka förstoppning/fekalom, undersök och behandla därefter.

*Tarmperforation är en mycket sällsynt (1 av 500 000 irrigeringar) men oerhört allvarlig komplikation till TAI.

Avföringsinkontinens mellan irrigeringar

- Öka vattenvolymen med små steg (100 ml) tills tillräcklig evakuering uppnås utan avföringsinkontinens
- Dela upp irrigeringen i två omgångar med 10–15 min mellan dem, och med hälften av irrigeringsvätskan varje gång
- Öka frekvensen för transanal irrigering
- Använda stoppande läkemedel tills terapin fått full effekt

Vattenläckage mellan irrigering

- Se till att patienten sitter tillräckligt länge på toaletten efter transanal irrigering
- Minska mängden vatten
- Dela upp irrigeringen i två omgångar med 10–15 min mellan dem, och med hälften av irrigeringsvätskan varje gång

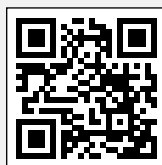
Läs mer

- Bruksanvisning
- wellspect.se

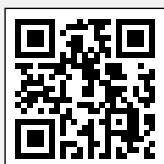
Skanna QR koderna:

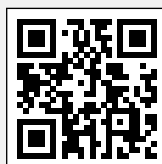
**Navina Classic
Instruktions-
video**

**"Vad är TAI?"
Video**

**Navina Smart
Instruktions-
video**

Bruksanvisningar

NAVINA IRRIGERINGSSYSTEM

Navina Irrigeringsystem är ett innovativt och effektivt system för tarmirrigering som hjälper dig att ta kontroll och skapa en bra tarmrutin.

Navina Irrigeringsystem består av en elektronisk enhet (Navina Smart) samt en manuell enhet (Navina Classic). Den innehåller också slangset, vattenbehållare och rektalkatetrar i två modeller och storlekar. Oavsett vad användaren föredrar finns det en lösning som passar.

- ✓ Enkla kontrollenheter.
- ✓ Användarvänlig och stabil vattenbehållare.
- ✓ Tuber som är lätta att ta av, rengöra och förvara.
- ✓ Alla delar kan bytas och användas på bägge enheter (Smart och Classic).

Referenser

1. Emmanuel et al, 2016; PLoS One. 2016 Aug 24;11(8)
2. Christensen and Krogh. Scand J Gastroenterol. 2010. 45: p. 517-527
3. Christensen et al. Gastroenterology. 2006. 131(3): p. 738-747
4. Emmanuel et al. Spinal Cord. 2013. 51(10): p. 732-738
5. Emmanuel et al. Gastrointestinal Nursing. 2019. 17(7): p. 24-30

På Wellspect utvecklar vi innovativa lösningar för kontinensvård som förbättrar livskvaliteten för människor med blås- och tarmproblem. Vi vill inspirera våra användare till bättre självförtroende och självständighet samt till en god hälsa och välbefinnande. Vi har varit ledande inom industrin i 40 år med våra varumärken LoFric® och Navina™. Vår målsättning är alltid att minimera klimatavtrycket från våra produkter och vi strävar passionerat efter att bli klimatneutrala. Vi arbetar tätt tillsammans med användare och vårdpersonal för att förbättra våra produkter och tjänster på ett hållbart sätt, idag och för framtiden. **Wellspect. En verklig skillnad.**

För mer information om våra produkter och vårt initiativ Advancing Continence Care Together (ACCT), besök [Wellspect.se](https://wellspect.se). Följ oss också på Facebook och Instagram.

wellspect.se

Wellspect HealthCare,
Aminogatan 1, Box 14, 431 21 Mölndal. Tel 31 376 40 00.

Navina irrigeringssystem

Användning

Navina Irrigeringsystem är avsett för Transanal Irrigering genom att tillföra vatten i nedre delen av tjocktarmen via en rektalkateter.

Indikationer

Navina Irrigeringsystem är avsedda för att hjälpa vuxna och barn från 3 år som lider av avföringsinkontinens, kronisk förstoppning och/eller tidskrävande tarmskötsel. Genom att tillföra vatten till nedre delen av tjocktarmen kan man stimulera de peristaltiska musklerna i tarmen till att tömma tjocktarmen och rektum.

Kontraindikationer

Använd INTE Navina Irrigeringsystem om något eller några av följande tillstånd gäller för dig:

- Känd anal eller kolorektal stenosis
- Aktiv inflammatorisk tarmsjukdom.
- Akut divertikulit
- Kolorektal cancer
- Ischemisk kolit
- Genomgått anal eller kolorektal operation för mindre än tre månader sedan
- Genomgått endoskopisk polypektomi för mindre än 4 veckor sedan
- Du är gravid

Den här listan är inte nödvändigtvis fullständig, och därför tar sjukvårdspersonalen även ställning till användarens individuella omständigheter. Läs bruksanvisningen innan användning.

Tillverkare:

Wellspect HealthCare,
Aminogatan 1, Box 14,
431 21 Mölndal, Sverige.

Tel: 031 376 40 00.

www.wellspect.com

Rx Only